

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α) Μεγάλη ιδέα.
- β) Ισοζύγιο πληρωμών.
- γ) Κιουτσούκ Καϊναρτζή.

Μονάδες 15

A2. α) Να αντιστοιχήσετε τον τρόπο εμπορικής εκμετάλλευσης (ΣΤΗΛΗ Α) με τα προϊόντα (ΣΤΗΛΗ Β).

Μονάδες 10

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β	
ΤΡΟΠΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	
Α. Εισαγωγές	1. Σταφίδα	6. Μόλυβδος
	2. Σιτάρι	7. Δέρματα
Β. Εξαγωγές	3. Ξυλεία	8. Υφάσματα
	4. Βαμβάκι	9. Μηχανήματα
	5. Καπνός	10. Νήματα

β) Με ποιες χώρες η Ελλάδα ανέπτυξε εμπορικούς δεσμούς στη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα;

Μονάδες 10

A3. Ποιοι παράγοντες ευνόησαν την ανάδειξη της Σύρου σε ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της Ανατολικής Μεσογείου κατά το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα και ποιες ήταν οι προσπάθειες για την είσοδο της ελληνικής ναυτιλίας στην εποχή του ατμού;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

B1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές γνώσεις σας και τις πληροφορίες του κειμένου που σας δίνεται, να παρουσιάσετε την κατάσταση της χώρας και του πληθυσμού της Ελλάδας κατά τα πρώτα χρόνια μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της.

Μονάδες 25

Κείμενο (σχολικό βιβλίο, σελ. 11)

Μαζί με τους ιστορικούς αυτής της περιόδου του πόνου, ας μεταφερθούμε στις κορυφές των βουνών της Ελλάδας... ας στρέψουμε γύρω το βλέμμα μας...Τι απελπισία!... Παντού ερείπια! Άμορφοι όγκοι και χαλάσματα που ακόμα καπνίζουν, δακρυσμένες γυναίκες, οικογένειες χωρίς ψωμί! Μάταια αναζητούμε τις πόλεις, ούτε χωριά δεν υπάρχουν! Στα πόδια του Παρθενώνα, κάτω από το φωτοστέφανο του ένδοξου ονόματος της Αθήνας, κείτονται καλύβες, μισές πέτρα, μισές ξύλο. Μπροστά τους περνούν μονοπάτια, όχι δρόμοι, και αυτά ακόμα τα περάσματα ακατάστατα και λασπωμένα! Κανένα σύγχρονο μνημείο! Ιερά μάρμαρα μόνο, στοιχειωμένα από τις σκιές των παλαιών. Εδώ, φυτείες ξεραμένες, ξεριζωμένες, πυρπολημένες. Εκεί αμπέλια και ελαιώνες κατεστραμμένοι. Κανένας δρόμος, καμία απόδειξη λειτουργίας μιας προηγούμενης διοίκησης! Όλα πρέπει να γίνουν από την αρχή! Όλα πρέπει να αρχίσουν από το τίποτα! Και αυτά τα «όλα» πρέπει να γίνουν από μια χούφτα ανθρώπους, τους λίγους που μπορούν να διευθύνουν, να διδάξουν, να δημιουργήσουν το Έθνος! Τι εργασία αντάξια γιγάντων! Και μερικοί θα ήθελαν να έχουν ήδη ολοκληρωθεί όλα αυτά, να είναι τα πάντα στρωμένα, διαμορφωμένα! Πού και πότε έφθασαν λίγα μόλις χρόνια στη Δύση για να πετύχει ένα τέτοιο θαύμα;

Pierre A. Moraitinis, **La Grèce telle qu'elle est**, Paris, Athènes, Berlin 1877, p. 7-8.
Φωτογραφική ανατύπωση: εκδ. Δ.Ν. Καραβίας-Αναστατικές εκδόσεις, Αθήνα 1987

B2. Συνδυάζοντας τα στοιχεία που δίνονται στο ακόλουθο κείμενο και τις ιστορικές γνώσεις σας, να παρουσιάσετε το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα.

Μονάδες 25

Κείμενο

Οι χωρικοί της Ρούμελης, της Ηπείρου, του ανατολικού Μωριά, όλο και πολυπληθέστεροι, εγκαταλείπουν το χωριό και καταφεύγουν στις πόλεις στην Αθήνα ο πληθυσμός, όπως θα δούμε, δεκαπλασιάζεται μέσα σε ογδόντα χρόνια, από τα 1830 ως τα 1909. Όπως η ζήτηση για τα αδύνατά τους χωράφια είναι μηδαμινή, συχνά μην καταφέροντας να ρευστοποιήσουν την αγροτική περιουσία τους, οι οικογένειες χωρίζονται, τα γυναικόπαιδα παραμένουν στο χωριό, ενώ τα αρσενικά μέλη καταφεύγουν για εργασία στις πόλεις και επιστέφουν μόνο κατά το θέρος και την εποχή της σποράς. Για μια μεταβατική περίοδο που βαστάει κάποτε ολόκληρη γενιά, ο εργάτης ή ο οικιακός υπηρέτης στην Αθήνα ζει ακόμα με το ψωμοτύρι που του στέλνει το χωριό, εξακολουθεί ακόμα να στηρίζεται στο χωριό [...]

Κ. Μοσκόφ, Εισαγωγικά **στην Ιστορία του κινήματος της εργατικής τάξης, Η διαμόρφωση της εθνική και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα**, εκδ. Καστανιώτη, δεύτερη έκδοση, Αθήνα 1985, σελ. 122-123.